

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/60/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8505202292
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8505202292.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: S. I., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom X. XX, N. Y., právne zast.: JUDr. Beáta Topolčaniová, advokátka, so sídlom Vojenská 3, 040 01 Košice proti žalovaným: 1. N. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom S. XX, N. Y., toho času bytom S. XX/XX, T., V., 2. Ing. I. E., nar. X.X.XXXX, trvale bytom S. X. XXX obaja právne zast.: JUDr. Slavomír Firment, advokát, so sídlom ul. 17. novembra 14, Stará Ľubovňa, v konaní o zaplatenie 66.387,84 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 16.12.2013 č.k. 5C/137/2005 - 403 takto jednohlasne

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 13 % ročne, zo sumy 49.790,88 eur od 29.3.2009 do 21.7.2010, zo sumy 48.290,88 eur od 22.7.2010 do 18.8.2010, zo sumy 46.790,88 eur od 19.8.2010 do 15.9.2010, zo sumy 44.790,88 eur od 16.9.2010 od 3.6.2011, zo sumy 43.790,88 eur od 4.6.2011 do 30.11.2011, zo sumy 42.790,88 eur od 1.12.2011 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti úroku z omeškania súd žalobu zamietol. Vyslovil, že o trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti vo veci samej samostatným uznesením.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že Okresný súd Stará Ľubovňa rozsudkom zo dňa 2.7.2012 v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 11.2.2013 zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne na zaplatenie sumy žalobcovi sumu 49.790,88 eur spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 13 % zo sumy 49.790,88 eur od 12.1.2003 do 21.7.2010, zo sumy 48.290,88 eur od 22.7.2010 do 18.8.2010, zo sumy 46.790,88 eur od 19.8.2010 do 15.9.2010, zo sumy 44.790,88 eur od 16.9.2010 do 3.6.2011, zo sumy 43.790,88 eur od 4.6.2011 do 30.11.2011, zo sumy 42.790,88 eur od 1.12.2011 do zaplatenia a zmluvnú pokutu vo výške 0,05 % denne zo sumy 49.790,88 eur od 12.1.2003 do 21.7.2010, zo sumy 48.290,88 eur od 22.7.2010 do 18.8.2010, zo sumy 46.790,88 eur od 19.8.2010 do 15.9.2010, zo sumy 44.790,88 eur od 16.9.2010 do 3.6.2011, zo sumy 43.790,88 eur od 4.6.2011 do 30.11.2011, zo sumy 42.790,88 eur od 1.12.2011 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Proti tomuto rozhodnutia žalovaní podali odvolanie a Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 16Co/61/2013 zo dňa 26.8.2013 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 16Co/61/2013 zo dňa 17.10.2013 potvrdil rozsudok vo výroku, ktorým súd žalovaných v 1. a 2. rade zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 49.790,88 eur do 2 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, ako aj zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,05 % denne zo sumy 49.790,88 eur od 12.1.2003 do 21.7.2010, zo sumy 48.290,889 eur od 22.7.2010 do 18.8.2010, zo sumy 46.790,88 eur od 19.8.2010 do 15.9.2010, zo sumy 44.790,88 eur od 16.9.2010 do 3.6.2011, zo sumy 43.790,88 eur od 4.6.2011 do 30.11.2011, zo sumy 42.790,88 eur od 1.12.2011 do zaplatenia a zároveň ďalším výrokom zrušil výrok rozsudku

prvostupňového súdu, ktorým súd zaviazal zaplatiť žalovaných v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne 13 % ročný úrok z omeškania zo sumy 49.790,88 eur od 12.1.2003 do 21.7.2010, zo sumy 48.290,88 eur od 22.7.2010 do 18.8.2010, zo sumy 46.790,88 eur od 19.8.2010 do 15.9.2010, zo sumy 44.790,88 eur od 16.9.2010 do 3.6.2011, zo sumy 43.790,88 eur od 4.6.2011 do 30.11.2011, zo sumy 42.790,88 eur od 1.12.2011 do zaplataenia a zmluvnú pokutu vo výške 0,05 % denne zo sumy 49.790,88 eur od 12.1.2003 do 21.7.2010, zo sumy 48.290,88 eur od 22.7.2010 do 18.8.2010, zo sumy 46.790,88 eur od 19.8.2010 do 15.9.2010, zo sumy 44.790,88 eur od 16.9.2010 do 3.6.2011, zo sumy 43.790,88 eur od 4.6.2011 do 30.11.2011, zo sumy 42.790,88 eur od 1.12.2011 do zaplataenia, ako aj výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvého stupňa.

Súd vec právne posúdil podľa ustanovenia § 100 ods. 1 OZ, § 101 OZ, § 112 OZ, § 121 ods. OZ a § 517 ods. 1 a ods. 2 OZ a dospel k nasledovným záverom.

Úroky z omeškania sú majetkovou sankciou za oneskorené splatenie peňažnej pohľadávky. Úroky sa stávajú príslušenstvom pohľadávky v prípade omeškania dlžníka. Úroky z omeškania nie sú súčasťou pohľadávky, ale len jej príslušenstvom. Napriek tomu, že úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky, neznamená to, že sú neoddeliteľné späté s pohľadávkou. Predstavujú samostatný predmet hmotnoprávneho nároku. Možno ich samostatne uplatňovať a disponovať s nimi. Vo vzťahu k pohľadávke sú len nárokom akcesorickým.

Úroky z omeškania, zmluvné úroky a opakujúce sa plnenia sa premičujú v troch rokoch a premičacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Napriek tomu, že úroky predstavujú podľa § 121 ods. 3 OZ príslušenstvo pohľadávky, majú s istinou spoločný osud - pokiaľ ide o premičanie - len sčasti.

Súd zastáva názor, že úroky z omeškania sú opakujúce sa plnenia a právo na úroky z omeškania vzniká postupne a samostatne tak, ako sa úroky z omeškania stávajú splatnými, (stanovisko občanskoprávneho a obchodného kolégia, NS ČR z 19.4.2006, Cpjn 202/2005, publikované pod č. 39/2006). Súd si je vedomý, že v právnej teórii i aplikačnej praxi existujú rozdielne názory na premičanie úrokov z omeškania (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo 157/2009, rozhodnutie NS SR sp. zn. 2 Obdo 36/2010, Bulletin advokácie, JUDr. Marek Števeček, Phd., Mgr. Kristína Grausová, Premičanie úrokov z omeškania), no prikláňa sa k záveru, že úroky z omeškania sa premičujú samostatne, vždy vo vzťahu ku každej jednotlivej splátke úroku z omeškania v trojročnej premičacej dobe, pričom najneskôr sa úroky z omeškania premičia súčasne s hlavnou pohľadávkou.

Žaloba bola na tunajší súd doručená dňa 19.9.2005, pričom žalobca si podanou žalobou uplatnil zaplataenie istiny a zmluvnej pokuty. Rozšírenie petitu o úroky z omeškania vo výške 13 % ročne z dlžnej sumy od 12.1.2003 do zaplataenia si žalobca uplatnil podaním doručeným súdu dňa 28.3.2012.

Súd na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že nárok žalobcu týkajúci sa úroku z omeškania nie je premičaný celkovo - úplne, ale iba sčasti, a to za obdobie od 12.1.2003 do 28.3.2009. Teda úroky z omeškania nie sú premičané tri roky spätne od ich uplatnenia na súde. Súd pri rozhodovaní vychádzal z prípustenej zmeny petitu návrhu na pojednávaní dňa 14.6.2012 a z potvrdzujúceho rozsudku Krajského súdu v Prešove a teda priznal žalobcovi úroky z omeškania vo výške 13 % ročne, zo sumy 49.790,88 eur od 29.3.2009 do 21.7.2010, zo sumy 48.290,88 eur od 22.7.2010 do 18.8.2010, zo sumy 46.790,88 eur od 19.8.2010 do 15.9.2010, zo sumy 44.790,88 eur od 16.9.2010 do 3.6.2011, zo sumy 43.790,88 eur od 4.6.2011 do 30.11.2011, zo sumy 42.790,88 eur od 1.12.2011 do zaplataenia.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a v časti premičaného úroku z omeškania žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v súlade s § 151 ods. 3 O.s.p. s poukazom na rozdielne právne názory aplikačnej praxe.

Žalovaní v 1. a 2. rade v podanom odvolaní poukázali na to, že súd prvého stupňa mal rozhodnúť o zamietnutí celého uplatneného úroku z omeškania od 12.1.2003 a nielen o jeho čiastočnom zamietnutí za obdobie od 12.1.2003 do 28.3.2009. Navrhli, aby odvolací súd návrh v jeho vyhovujúcej časti v celom

rozsahu zamietol alebo alternatívne rozsudok v tomto výroku zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa názoru žalovaných v 1. a 2. rade, ak nebolo právo na úroky z omeškania uplatnené s istinou, počiatok premĺčacej doby úrokov z omeškania je totožný s počiatkom premĺčacej doby samotnej pohľadávky - k 12.1.2003 - premĺči sa, resp. premĺčalo sa vo všeobecnej 3- ročnej premĺčacej dobe , v tomto prípade v zmysle ustanovenia § 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka premĺčacia doba na uplatnenie úrokov z omeškania uplynula dňa 12.1.2006. Z toho potom vyplýva, že nakoľko žalobca uplatnil právo na úroky z omeškania až svojím podaním zo dňa 28.3.2012, urobil tak po márnom uplynutí 3 - ročnej premĺčacej doby, t. j. právo na úroky z omeškania je v zmysle § 100 Občianskeho zákonníka premĺčané.

Odvolací súd preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti a dospel k záveru, že nie sú podmienky na jeho potvrdenie ani na zmenu, nakoľko postupom súdu sa žalovaným odňala možnosť konať pred súdom v dôsledku nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nedostatok dôvodov.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa , že úroky z omeškania sú opakujúce sa plnenia.

V tomto smere je tento názor totožný so Stanoviskom občianskoprávneho kolégia a obchodného kolégia NS ČR z 19.4.2006 , Cpjn 202/2005, publikovaného pod č. 39/2006, v zmysle ktorého úroky z omeškania, ktoré sa splatnú splatnými až v budúcnosti po vydaní súdneho rozhodnutia sú svojou povahou opakujúcou sa dávkou (§ 154 ods. 2 O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 154 ods. 2 O.s.p., ak ide o opakujúce sa dávky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok, ktoré sa stanú zročnými len budúcnosti.

Podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premĺčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Súd prvého stupňa síce vyslovil záver, že úroky z omeškania sa premĺčujú samostatne, vždy vo vzťahu ku každej jednotlivéj splátke úroku z omeškania v trojročnej premĺčacej dobe, pričom najneskôr sa úroky z omeškania premĺčia súčasne s hlavnou pohľadávkou no z hľadiska právne významnej skutočnosti (§ 101 Občianskeho zákonníka), kedy sa právo na priznané úroky z omeškania mohlo vykonať po prvý raz náležitým spôsobom nezdôvodnil.

Žalovaní tak nemali možnosť zaujať stanovisko k neexistujúcej úvahe súdu týkajúcej sa aplikácie ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka na danú vec, čím im bola odňatá zákonná možnosť spochybníť v odvolacom konaní správnosť vydaného rozhodnutia.

Podľa názoru odvolacieho súdu v dôsledku možnosti uložiť povinnosť i na plnenie dávok, ktoré sa stanú zročnými len v budúcnosti, ak ide o opakujúce sa dávky, ktorými úroky z omeškania nepochybne sú, mohlo sa právo na priznanie všetkých úrokov z omeškania a to i tých, ktoré sa stanú splatnými v budúcnosti vykonať po prvý raz už v deň nasledujúci po splatnosti pohľadávky, teda v 1. deň omeškania so splatením istiny.

Odvolací súd vychádzajúc z uvedeného rozsudok v jeho napadnutej časti postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 3 O.s.p. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Prvostupňový súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.